

Domonkosi Ágnes – Ludányi Zsófia
A közönségszolgálati naplótól a nyelvi probléma-adatbázisig
Feladatok és stratégiák a nyelvi tanácsadói munkában

A nyelvi tanácsadás a szervezett nyelvmenedzselés (Nekvapil 2011) egyik formája, amelynek célja a nyelvhasználati gyakorlatban – különösen a formális, írásbeli regiszterek használatának során – felmerülő nyelvi problémák (vö. Lanstyák 2018) kezelése, a hétköznapi gyakorlatban alkalmazható nyelvi megoldások felkínálása (Beneš et al. 2018, Jernudd 2018; Ludányi 2020). Az előadásban a Nyelvtudományi Kutatóközpont nyelvi közönségszolgálatának (vö. Eőry 2007; Heltainé Nagy 2012) munkatársaiként a saját tanácsadói gyakorlatunkat elemezve, önreflektív módon tárgyaljuk a nyelvi tanácsadói munka során felmerülő feladatokat, nyelvi probléma-megoldási stratégiákat (Ludányi–Domonkosi–Kocsis–Osváth 2022).

Az előadás ismerteti a tanácsadói munka értelmezésének keretét szolgáló nyelvmenedzselés-elméletet (Language Management Theory, Jernudd–Neustupný 1987; Nekvapil 2006; Fairbrother–Nekvapil–Sloboda eds. 2018; Kimura–Fairbrother eds. 2020), majd a nyelvi közönségszolgálaton folyó munka bemutatásán keresztül rávilágít a nyelvi tanácsadói munka összetettségére. A tanácsadási folyamat során összegyűlt adatok ugyanis folyamatos adatmentési és -feldolgozási kötelezettséget és egyúttal kutatási lehetőséget is teremtenek (vö. Uhlířrová 1997; Prošek 2020). Az előadás bemutatja a közönségszolgálathoz forduló társadalmi megoszlását és motivációit, a nyelvi kérdések megválaszolása során alkalmazott tanácsadói stratégiákat, és kitér a tervezett nyelvi probléma-adatbázis építésének kérdéseire.

Irodalom

- Beneš, Martin – Prošek, Martin – Smejkalová, Kamila – Štěpánová, Veronika 2018. Interaction between language users and a language consulting center: Challenges for language management theory research. In: Fairbrother–Nekvapil–Sloboda (eds.): 119–140.
- Eőry Vilma 2007. Nyelvtervezési feladatok az MTA Nyelvtudományi Intézetében. In: Domonkosi Ágnes – Lanstyák István – Posgay Ildikó (szerk.): *Műhelytanulmányok a nyelvművelésről*. Dunaszerdahely – Budapest: Gramma Nyelvi Iroda – Tinta Könyvkiadó. 71–74.
- Fairbrother, Lisa – Nekvapil, Jiří – Sloboda, Marián (eds.): *The Language Management Approach. A Focus on Research Methodology*. Peter Lang. Berlin.
- Heltainé Nagy Erzsébet 2012. Nyelvhasználati minősítések, a helyes-helytelen a tanácsadói gyakorlatban. *Magyar Nyelvőr* 136/4: 394–406.
- Jernudd, Björn 2018. Questions submitted to two language cultivation agencies in Sweden. In: Fairbrother–Nekvapil–Sloboda (eds.): 101–117.
- Jernudd, Björn H. – Neustupný, Jiří Václav 1987. Language planning: for whom? In L. Laforge (ed.): *Proceedings of the International Colloquium on Language Planning*. Les Press de L'Université Laval. Québec. 69–84.
- Kimura, Goro C. – Fairbrother, Lisa (eds.): *Language Management Approach to Language Problems: Integrating Macro and Micro Dimensions*. Amsterdam: John Benjamins.
- Lanstyák István 2018. *Nyelvalakítás és nyelvi problémák*. Somorja: Fórum Kisebbségkutató Intézet – Gramma Nyelvi Iroda.
- Ludányi Zsófia 2020. Nyelvi menedzselés és nyelvi tanácsadás. Helyzetkép, lehetőségek, feladatok. *Magyar Nyelvőr* 144/3: 318–345.
- Ludányi Zsófia – Domonkosi Ágnes – Kocsis Ágnes – Osváth Dorottya 2022. A nyelvi menedzselés szemlélete és a nyelvi tanácsadás. *Megjelenés alatt*.

- Nekvapil, Jiří 2006. From Language Planning to Language Management. *Sociolinguistica* 20: 92–104.
- Nekvapil, Jiří 2011. The history and theory of language planning. In Hinkel, Eli (ed.): *Handbook of Research in Second Language Teaching and Learning*. Volume II. Routledge: New York – London. 871–887.
- Prošek, Martin 2020. Processes of language enquiries. The case of the Prague Language Consulting Service. In: Kimura–Fairbrother (eds.): 197–213.
- Uhlířová, Ludmila 1997. “Language service” is also a service for linguistics. *Linguistica Pragensia* 7. 82–90.